

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Кафедра економіки, підприємництва та туризму

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**«ТУРИЗМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА
НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ»**

15-16 червня 2023

Житомир 2023

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Кафедра економіки, підприємництва та туризму

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**«ТУРИЗМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА
НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ»**

15-16 червня 2023

Житомир 2023

*Рекомендовано до друку вченою радою
Поліського національного університету
(протокол № 12 від червня 2023 року)*

Туризм: міжнародний досвід та національні пріоритети : матеріали II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференція (м. Житомир, 15-16 червня 2023 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2023. 143с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Голова:

Скидан О.В.

ректор Поліського національного університету, д.е.н., проф.

Заступник голови:

Романчук Л.Д.

проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку
Поліського національного університету, д.с.-г. н., проф

Члени організаційного комітету:

Балджи М.Д.

професор кафедри підприємництва та туризм Одеського національного морського університету, д.е.н., проф.;

Валінкевич Н.В.

завідувача кафедри економіки, підприємництва та туризму Поліського національного університету, д.е.н., проф.;

Гринько Т.В.

декан факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, д.е.н., проф.;

Куцмус Н.М.

директор НП менеджменту, бізнесу та права Поліського національного університету, д.е.н., проф.;

Ляшевич А.В.

завідувач сектору туризму та охорони культурної спадщини управління культури та туризму ЖОДА;

Мазур В.С.

доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу ННІ міжнародних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина Західноукраїнського національного університету, к.е.н., доц.;

Опалов О.А.

декан факультету економіки та менеджменту Поліського національного університету, к.е.н., доц.;

Студінський В.А.

директор Науково-дослідного навчального центру «ПринцепС», д.і.н., проф.;

Титова О.М.

директор Центру пам'яткознавства Національної Академії наук України і УТОШК, д.і.н., проф.;

Ткачук В.І.

професор кафедри економіки, підприємництва та туризму Поліського національного університету, д.е.н., проф.

Відповідальний секретар:

Тищенко С.В.

доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму, к.е.н., доц.

Чернишова Т.М.

доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму, к.е.н., доц.

Секретар:

Мутасова С. А.

завідувач навчальної лабораторії кафедри економіки, підприємництва та туризму;

Матеріали подаються у авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть авторипублікацій.

©Автори статей, 2023

Поліський національний університет, 2023

МАХОРИН Г.Л., НАМЄСНІК С.М. Кафедральний костел св. Софії – найцікавіший об’єкт релігійного і паломницького туризму у Житомирі.....	92
ЧЕРНИШОВА Т.М., ДЕМЧЕНКО М.С. Культурно-пізнавальний туризм Грузії.....	98
МАХОРИН Г.Л. Потенціал теми «Лютерани байкового кладовища» для розвитку релігійного туризму.....	101
СЛОБОЖАН І.М. Еміграція національних меншин Волині 20-х рр. ХХ ст. (на матеріалах АТ"РУСКАПА").....	105
ОСПЧУК А.С., МАКСИМЕНКО Н.А. Характеристика історико-культурної спадщини Житомира під час воєнного стану.....	108

Секція 5. НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИЗМУ

ДУБ. В.В., ЮРЧЕНКО А.Ю. Вплив війни на туристичну галузь України: проблеми та перспективи.....	112
КОВАЛЕВСЬКА І.М., МАКАРОВ Р.О. Інформаційні технології нового покоління в туризмі.....	115
ВЛІНКЕВИЧ Н.В., МАСЛЮК А.В. Особливості розвитку готельної індустрії України в умовах діджиталізації економіки	118
ОПАЛОВ О.А., ГОРЄВА М.О. Використання систем електронної комерції в туристичній галузі.....	121
ТИЩЕНКО С.В., ЦИМБАЛ К.О. Цифрові інноваційні тренди в індустрії гостинності.....	125
КУДІНОВА І.П. Соціальні мережі як інструмент просування туристичної послуги.....	128

Секція 6. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ОРІЄНТАЦІЯ РОЗВИТКУ СУБ’ЄКТІВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

ОСПЧУК А.С., БОВСУНОВСЬКИЙ Д.І. Фінансові результати діяльності ПРАТ «Тернопіль-готель».....	131
ОСПЧУК А.С., САХНЕНКО А.М. Розвиток індустрії гостинності в сучасних умовах.....	134

Секція 5. НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИЗМУ

УДК 338.48(477):355.4

Дуб В.В.

к.т.н, доцент

*Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон (м. Кропивницький)*

Юрченко А.Ю.

здобувач вищої освіти другого (магістерського)

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Повномасштабна агресія росії проти України серйозно вдарила по її мікро- та макроекономічному секторах. Туризм став одним з напрямків, що відчув на собі весь жорстокий вплив конфлікту. Внаслідок військових дій значна частина туристичних агентств була змушена призупинити свою роботу, а декілька з них переключились на волонтерську допомогу, використовуючи свої транспортні засоби для евакуації біженців і збору гуманітарної допомоги за кордоном.

Відновлення основної діяльності туристичних компаній на початку війни було не в пріоритеті. Проте, туристична індустрія в першій половині 2022 року сплатила у державний бюджет лише на 25,7% менше податків порівняно з попереднім роком. Кількість компаній скоротилась на 24,5%, число приватних підприємців зменшилось на 13,5%. Готелі та санаторії здійснили найбільший внесок до держбюджету - майже 461 млн. грн., хоча ця сума на 30% менша, ніж у попередній рік. Та все ж таки, війна негативно вплинула на роботу туроператорів, зареєструвавши зниження на 21% у їх діяльності.

Найбільший приріст податкових надходжень від туризму спостерігається в таких регіонах: Івано-Франківська область - зростання на 63%; Львівська область - зростання на 51%; Київська область - зростання на 16%; Одеська область - зниження на 82,3% [1].

Екотуризм, наприклад, залишається актуальним серед населення, особливо на Заході країни. Туристи в Закарпатті обрали

природні атракції: походи до Боржави, булькіт водоспаду Шипіт, тощо. Надзвичайно популярні парки зі своїми яскравими кольорами і багатством квітів. Також приваблює відвідування печер, як одного з варіантів екотуризму. Серед природних пам'яток Тернопільської області варто виділити печери Оптимістична та Млинки - це екскурсійні печери, в яких облаштовані туристичні маршрути [2].

Починаючи з 24 лютого 2022 року, проведення будь-яких значних заходів в Україні стало неможливим і надзвичайно небезпечним для місцевого та зокрема для міжнародного бізнесу. Варто відзначити, що бізнес-туризм уже був у скрутній ситуації через COVID-19, який змусив нас перевести бізнес-заходи в онлайн формат без втрати їх якості та ефективності [3]. Ймовірно, відродження бізнес-туризму почнеться не зі стандартних бізнесових заходів, а з масштабних подій, ініційованих партнерськими країнами України після кінця війни. Це саме ті події, які повинні відновити інвестиції і привернути ще більше уваги до нас від інвесторів в галузі економіки.

Під час перебування в стані війни, внутрішній туризм в Україні виявляється в комплексній ситуації. Важливо відрізнити реальних туристів від осіб, що були змушені переміститись, втративши свої домівки та врятовуючи себе та свої сім'ї. Ці люди, хоча й проживають у готелях та користуються послугами ресторанів, часто сплачуючи туристичний збір, не є туристами у традиційному розумінні цього терміна.

Щодо курортного сезону, війна, повністю його призупинила, особливо в районах, де забезпечується доступ до морського узбережжя. Там, де доступ до моря все ще можливий, існує серйозна загроза через обстріли та мінування. Необхідно вже зараз задуматися про глобальну модернізацію, зокрема відновлення роботи курортних готелів з огляду на безпеку [4].

Через підлив Каховської ГЕС більша частина туристичних зон в Херсонській області стала непридатною через повне, або часткове затоплення: Кінбурська коса, Олещківські піски, зоопарк «Казкова діброва», тощо. Також через потрапляння у воду каналізаційних відходів та бензину сталося забруднення та опріснення Чорного моря. Концентрація небезпечних речовин у воді завищена в 10 разів. Тому, скоріш за все, найближчі роки Чорне море закрите для відпочину [5].

Крім того, виникла проблема з особовим складом, оскільки значна частина працівників туристичних компаній прагне знайти безпечніше місце в інших країнах. Якщо війна триватиме довгий

час, більшість тих, хто знайде роботу за кордоном, вирішать, що краще залишитися там.

Очевидно, що після завершення війни іноземний туризм поступово відновиться, особливо з урахуванням швидкості відновлення економіки та відбудови аеропортів.

Так, війна майже зруйнувала туристичний бізнес в Україні. Закриття повітряного простору, проблеми з оплатою та нестабільна ситуація здаються знищили всі необхідні умови для "виживання" туризму. Але незважаючи на ці труднощі, український турбізнес вдається адаптуватися до нових умов, шукаючи альтернативні рішення, підготовлюючи основу для свого майбутнього розвитку та працюючи на користь спільної мети - перемоги України.

Список використаної літератури:

1. Панькова, Л. (2021). Туризм та кібербезпека: проблеми та перспективи. *Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*. URL : https://tourlib.net/books_ukr/pankova612.htm

2. Дмитрук, Л. (2021). Екологічні аспекти розвитку туризму в Україні. Збірник наукових праць "Зелена економіка". URL : https://tourlib.net/books_green/dmytruk.htm

3. Миронов, І. (2021). Вплив воєнного конфлікту на розвиток туризму в Україні. Туризм і країна: збірник наукових праць. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/myronov57.htm

4. Барсукова, О. (2022). Подорожі під час війни: де дозволено відпочивати і як безпечно організувати мандрівку. *ПРАВДА.Життя*. URL : <https://life.pravda.com.ua/travel/2022/06/20/249177/>

5. Укрінформ. (2023). Через підрив Каховської ГЕС затопило Нижньодніпровський національний природний парк. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3719637-cerez-pidriv-kahovskoi-ges-zatopilo-niznodniprovskij-nacionalnij-park.html>

Наукове видання

**ТУРИЗМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА
НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ**

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Житомир, 15-16 червня 2023 р.).

Надруковано з оригінал-макета замовника
Підписано до друку 16.06.2023. Формат 60x84/8. Папір
офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Умовн. друк. арк. 10,1 Наклад 50 прим. Замовл. №7.

Видавництво ПНУ ДК № 3544 від 05.08.09 р. м. Житомир, вул.
Бульвар Старий, 7 тел.: (0412) 422-106